

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСП ВІННИЦЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА
ПІДПРИЄМНИЦТВА ЗУНУ

Циклова комісія фінансово-облікових та економічних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчально-виховної роботи
ВСП ВФКЕП ЗУНУ
Лілія ЗАБРОДІНА

«31» серпня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ»**

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність – 051 Економіка

Освітньо-професійна програма – «Економіка»

Освітньо-професійний ступінь : фаховий молодший бакалавр

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практич	Разом	СРС	Вид контролю
Денна	III	V	45	45	90	90	Іспит, V

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма «Економічний аналіз» складена на основі освітньо-професійної програми «Економіка» підготовки фахового молодшого бакалавра галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 Економіка, затвердженої Педагогічною радою ВСП ВФКЕП ЗУНУ (протокол № 9 від 29 червня 2023 р.).

Розробник: викладач циклової комісії фінансово-облікових та економічних дисциплін ВСП «ВФКЕП ЗУНУ» Діна ШКВАРУК

Робочу програму затверджено на засіданні Циклової комісії фінансово-облікових та економічних дисциплін, протокол № 1 від 31 серпня 2023 року

Голова циклової комісії Ірина ПИЛЯВЕЦЬ

Схвалено Методичною радою ВСП «ВФКЕП ЗУНУ»

Протокол № 1 від 31 серпня 2023 року

Голова методичної ради ВСП «ВФКЕП ЗУНУ» Лілія ЗАБРОДІНА

Формат навчання	Курс	Семестр	І семестр	ІІ семестр	Рік навчання	СРС	Інд. контроль
Діалог	III	V	42	42	20	20	Іспит V

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ»

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 6	Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки	Статус дисципліни – нормативна Мова викладання - українська
Модулів – 3	Спеціальність: 051 Економіка	Рік підготовки
Змістових модулів – 3		3 –й
Загальна кількість годин – 180 год.		Семестр
		5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – ____	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції
		45 год.
		Практичні, семінарські
		45 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		90 год.
	Вид контролю: Іспит, 5-ий семестр	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою є формування знань у майбутніх спеціалістів теоретичних знань і практичних навичок використання різних методів та моделей аналізу економічної діяльності підприємства.

2.2. Завдання дисципліни

Головним завданням курсу «Економічний аналіз» є:

- освоєння характеру дії економічних законів;
- встановлення закономірностей та тенденцій економічних явищ і процесів в конкретних умовах;
- наукове обґрунтування поточних та перспективних планів глибокий економічний аналіз результатів діяльності підприємств;
- вивчення засобів контролю за виконанням планів та виявлення недоліків та превентивної дії на економічні процеси;
- аналіз впливу об'єктивних та суб'єктивних, внутрішніх та зовнішніх факторів на результативність господарської діяльності;
- пошук резервів підвищення ефективності функціонування підприємства;
- оцінка діяльності підприємства та виробка внутрішніх механізмів управління фінансових ризиків та розробка рекомендацій по впровадженню резервів.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

В результаті вивчення дисципліни «Економічний аналіз» студенти володіти загальними компетентностями:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність ідентифікувати інформацію та усвідомлювати проблеми предметної області, базові засади функціонування сучасної економіки.

СК 2. Здатність обирати й застосовувати положення нормативно-правових актів для якісного виконання завдань та обов'язків професійної діяльності.

СК 3. Здатність на основі типової методики і знань, розраховувати економічні і соціально-економічні показники суб'єктів господарювання.

СК 4. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання.

СК 5. Здатність планувати діяльність суб'єктів господарювання в умовах мінливого середовища.

СК 6. Здатність вирішувати професійні завдання з організації діяльності окремих підрозділів суб'єктів господарювання.

СК 7. Здатність виконувати завдання, пов'язані з функціонування системи управління суб'єктів господарювання.

СК 8. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів.

СК 9. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів господарювання.

СК 10. Здатність виявляти проблеми і пропонувати шляхи їх розв'язання під час аналізу конкретних ситуацій економічного характеру.

СК 11. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК 12. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК 13. Здатність орієнтуватись у економічному середовищі, системі нормативно-правових актів, що регулюють господарські правовідносини

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Перелік дисциплін, які забезпечують підготовку до проведення навчальної практики : «Економічна теорія», «Статистика», «Макроекономіка», «Економіка підприємства»

2.5. Програмні результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, студенти повинні досягти **програмних результатів навчання (ПРН)**

- PH 3.** Здійснювати пошук, збирання, оброблення та аналізування інформації у професійній діяльності.
- PH 5.** Використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для розв'язання професійних завдань.
- PH 6.** Проявляти ініціативу та підприємливість щодо розвитку підприємства (підрозділу).
- PH 7.** Володіти економічною термінологією, оперувати категоріями, поняттями предметної області соціально - економічних систем різного рівня.
- PH 8.** Використовувати нормативно-правові акти, що регламентують професійну діяльність.
- PH 9.** Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.
- PH 10.** Аналізувати результати діяльності суб'єктів господарювання для визначення напрямів їх удосконалення.
- PH11.** Планувати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності.
- PH 13.** Володіти методами й інструментарієм для виконання управлінських рішень щодо функціонування підприємств(підрозділу).
- PH 16.** Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
- PH 17.** Розробляти моделі бізнес-проектів (організаційних, функціональних, інформаційних та моделей управління).

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теорія економічного аналізу

Тема 1. Предмет і види економічного аналізу

Економічний аналіз як галузь економічної науки. Основні етапи розвитку аналізу господарської діяльності, його роль в управлінні народним господарством та підвищенні ефективності виробництва. Економічний аналіз в умовах ринкової економіки, його значення та функції. Спрямованість економічного аналізу в умовах ринкової економіки на перспективу й на обґрунтування економічної ефективності управлінських рішень. Господарська діяльність як предмет економічного аналізу. Об'єкти й суб'єкти аналізу. Зміст аналізу. Умови, які сприяли розвитку аналізу на підприємствах.

Види та напрями економічного аналізу. Техніко-економічний і фінансовий аналіз. Міжзаводський, або порівняльний аналіз. Функціонально-вартісний і системний аналіз. Характеристика змісту аналізу в залежності від об'єкта вивчення, часу проведення (оперативний, поточний та перспективний), періодичності (періодичний, одноразовий), ступеня охоплення (повний, частковий). Зовнішній і внутрішній економічний аналіз. Ознаки розподілення аналізу господарської діяльності на зовнішній і внутрішній. Цілі, задачі й джерела інформації для цих видів аналізу. Споживачі аналітичного матеріалу зовнішнього та внутрішнього аналізу.

Література : 1-3,5,8,9,12,13

Тема 2. Методичні прийоми економічного аналізу

Визначення методу. Класифікація методу. Метод економічного аналізу і його характерні риси та особливості.

Елімінування як метод розрахунку впливу факторів. Способи елімінування: ланцюгових підстановок, абсолютних і відносних різниць та перерахунків. Особливості застосування методу елімінування.

Порівняння, його застосування в аналізі. Види порівнянь. Вимоги, які ставляться до забезпечення порівняльності даних. Прийоми нейтралізації цінового фактора, обсягу виробництва, структури та асортименту тощо.

Моделювання. Види моделей. Використання моделювання в економічному аналізі.

Балансові зіставлення. Застосування цього методу для перевірки узгодження й вірогідності звітних фактів. Використання балансових розрахунків для визначення величини невідомих показників і факторів. Сальдовий прийом, можливості використання його в аналізі. Деталізація показників. Деталізація за утворюючим фактором; за підрозділами; за періодами. Прийом усунення впливу інфляційних факторів. Прийом розширення та подовження факторних моделей.

Статистичні методи, які застосовуються в аналізі. Табличний метод. Особливості побудови аналітичної таблиці. Використання табличного методу в аналізі. Прийоми групувань і відбору. Динамічні ряди. Обчислення середніх і відносних величин. Графічні методи.

Економіко-математичні методи, які застосовуються в економічному аналізі, їх класифікація. Лінійне й динамічне програмування, теорія масового обслуговування, сітьові графіки, транспортна задача та ін.

Особливості їх використання в аналізі і господарської діяльності та сфери їх застосування. Соціологічні та інші методи, які застосовуються в економічному аналізі. Анкетний метод дослідження. Опитування суб'єктів аналізу. Проведення експерименту.

Література : 1-4,5,8,10,13,14

Тема 3. Методика факторного аналізу

Поняття, типи і завдання факторного аналізу. Класифікація і систематизація факторів в економічному аналізі основні типи детермінованих економічних моделей. Способи перетворення економічних моделей.

Детермінований факторний аналіз. Стохастичний аналіз. Прямий факторний аналіз. Факторний аналіз.

Література : 1,2,5,8,9,10,15

Тема 4. Інформаційна база та організація економічного аналізу.

Аналіз виробництва продукції робіт і послуг

Зміст і поняття інформації. Інформація як важливий ресурс сучасної ринкової економіки. Гласність і секретність інформації. Комерційна таємниця, її межі та значення для суб'єктів господарської діяльності.

Організація й контроль потоків інформаційного забезпечення виробництва. Характеристика й класифікація найважливіших видів інформації на підприємстві. Нагромадження, обробка, систематизація, зберігання й використання аналітичної інформації.

Використання ЕОМ в економічному аналізі. Розробка й класифікація аналітичних задач. Створення автоматизованого банку даних для розв'язування аналітичних задач. Перевірка вірогідності джерел інформації, які використовуються в аналізі. Перевірка за зовнішніми прикметами (за формою) та за змістом. Використання аудиту для перевірки якості бухгалтерських даних і звітів.

Значення і завдання аналізу виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг). Аналіз випуску продукції у натуральному виразі. Аналіз випуску продукції у вартісному виразі. Аналіз виконання плану з номенклатури і асортименту продукції Аналіз ритмічності виробництва. Аналіз якості продукції. Аналіз реалізації продукції. Оцінка конкурентоспроможності підприємства на зовнішніх ринках та ефективності експортних операцій. Аналіз маркетингової діяльності підприємства.

Література : 1,2,5,7,9,12,13,15

Змістовий модуль 2. Техніко-економічний і фінансовий аналіз

Тема 5. Аналіз виробництва продукції робіт і послуг

Значення і завдання аналізу виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг). Аналіз випуску продукції у натуральному виразі. Аналіз випуску продукції у вартісному виразі. Аналіз виконання плану з номенклатури і асортименту продукції. Аналіз ритмічності виробництва. Аналіз якості продукції. Аналіз реалізації продукції. Оцінка конкурентоспроможності підприємства на зовнішніх ринках та ефективності експортних операцій. Аналіз маркетингової діяльності підприємства.

Література : 1,2,5,6,11,12,13,14

Тема 6. Аналіз ресурсозабезпечення підприємства та оцінювання ефективності використання ресурсів

Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами. Перевірка якості плану матеріально-технічного постачання. Вивчення норм і нормативів, що покладені в основу розрахунку потреби підприємства в матеріальних ресурсах. Аналіз потреби підприємства в матеріальних ресурсах. Перевірка відповідності плану постачання потребам виробництва. Аналіз рівня виробничих запасів. Фактори, що впливають на рівень складських запасів підприємства. Оцінка забезпеченості потреби в матеріальних ресурсах джерелами покриття. Зовнішні та внутрішні джерела покриття. Визначення потреби в матеріальних ресурсах від постачальників. Перевірка забезпеченості потреби в матеріальних ресурсах договорами на їх постачання й фактичного виконання договірних зобов'язань. Визначення втрат продукції внаслідок недопостачання матеріалів, їх низької якості, заміни матеріалів, простоїв у зв'язку з порушенням графіка постачання.

Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів. Оцінка динаміки показників матеріаломісткості продукції й матеріаловіддачі. Аналіз загальних і поодиноких показників матеріаломісткості продукції, питомої матеріаломісткості, коефіцієнта виходу придатної продукції з сировини, коефіцієнта використання матеріалів. Аналіз факторів зміни й виявлення резервів матеріаломісткості продукції та підвищення ефективності виробництва.

Література : 1,5,8,10,12,14,15

Тема 7. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці.

Основні завдання аналізу використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці. Значення й завдання аналізу. Загальна схема аналізу. Джерела інформації.

Аналіз забезпеченості підприємства робочою силою і кількісного та якісного складу працівників. Аналіз забезпечення підприємства робочою силою. Аналіз зміни робочої сили за категоріями, професійним та кваліфікаційним складом, їх відповідності вимогам виробництва. Аналіз

чисельності робітників за рівнем механізації й автоматизації праці. Аналіз статевовікової структури персоналу і структури персоналу за рівнем освіти. Аналіз стану умов праці на підприємстві.

Аналіз руху робочої сили та її причин. Показники стабільності робочої сили.

Аналіз використання робочого часу Аналіз структури робочого часу та показників його використання. Аналіз факторів, що впливають на фонд робочого часу. Виявлення й аналіз невиправданих витрат і непродуктивних витрат робочого часу.

Аналіз продуктивності праці. Показники та аналіз динаміки продуктивності праці. Аналіз впливу трудових і організаційно-технічних факторів на динаміку продуктивності праці. Аналіз трудомісткості продукції, що випускається. Аналіз резервів зростання продуктивності праці й випуску товарної продукції за рахунок кращого використання трудових ресурсів.

Аналіз використання фонду оплати праці. Аналіз витрат на заробітну плату. Аналіз фонду оплати праці за категоріями працюючих і елементами витрат. Аналіз показників ефективності використання фонду оплати праці. Аналіз темпів зростання номінальної та реальної середньої заробітної плати. Аналіз співвідношення темпів зростання середньої заробітної плати й продуктивності праці.

Аналіз соціального розвитку підприємства.

Оцінка рівня виконання плану соціального розвитку підприємства. Оцінка забезпеченості виконання плану фінансовими ресурсами. Виявлення резервів прискорення соціального розвитку підприємства та розробка заходів щодо їх реалізації.

Література : 1,5,6,7,8,9,10,12

Тема 8. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства

Значення показників прибутку і рентабельності в оцінці ефективності виробництва. Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Місце прибутку в системі узагальнюючих вартісних показників, його значення в оцінці та стимулюванні економічної ефективності роботи підприємства. Фактори зростання прибутку і підвищення рентабельності.

Аналіз факторів формування чистого прибутку. Валовий прибуток (збиток), фінансовий результат від операційної, основної діяльності; фактори, що формують показники прибутку. Прибуток від реалізації продукції (робіт, послуг). Аналіз факторів зміни прибутку.

Аналіз розподілу прибутку. Визначення суми чистого прибутку, який залишається у розпорядженні підприємства. Фактори, які впливають на розмір чистого прибутку, їх класифікація на залежні та незалежні від діяльності підприємства. Аналіз і обґрунтування доцільності основних напрямів використання прибутку.

Аналіз впливу факторів на прибуток від реалізації продукції, що базується на категорії маржинального доходу. Методика аналізу прибутку від

реалізації продукції. Оцінка втрачених можливостей збільшення прибутку та їх причин.

Література : 1-3,5,6,7,8,9,12,14

Тема 9. Аналіз фінансового стану підприємства.

Значення і задачі аналізу фінансового стану підприємства. Взаємозв'язок фінансового стану підприємства й результатів його виробничої та збутової діяльності. Споживачі інформації про фінансовий стан підприємства. Завдання аналізу фінансового стану підприємства. Характеристика бухгалтерського балансу як основного джерела інформації для оцінки фінансового стану підприємства; зміст, оцінка й аналітичне значення окремих статей балансу. Аналітичне групування статей. Нормативні значення показників фінансового стану підприємства.

Аналіз майнового стану підприємства. Аналіз майна підприємства й джерел його покриття. Аналіз змін у складі та структурі активів балансу на конкретну дату й у динаміці. Оцінка співвідношення основного й оборотного капіталу. Аналіз структури основних і оборотних активів. Аналіз показників ліквідності.

Аналіз показників фінансової стійкості підприємства. Показники фінансової стійкості: коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансування, коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами, коефіцієнт маневреності власного капіталу, методи їх визначення й оцінка досягнутого рівня.

Аналіз показників ділової активності. Аналіз системи показників оборотності оборотних активів і причин їх зміни. Визначення суми ефекту від їх зміни.

Аналіз показників рентабельності. Система показників рентабельності, що використовується для оцінки фінансового стану підприємства. Узагальнення результатів аналізу фінансового стану підприємства й визначення шляхів фінансового оздоровлення.

Література : 1,2,3,5,8,9,10,11,13

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план з курсу “Економічний аналіз”

№ п/п	Найменування тем і розділів	Всього	Лекцій	Практичних	СРС	Контроль заходів
Змістовий модуль 1. Теорія економічного аналізу						
1	Предмет і види економічного аналізу	18	4	4	10	
2	Методичні прийоми економічного аналізу	22	6	6	10	Тестув
3	Методика факторного аналізу	22	6	6	10	
4	Інформаційна база та організація економічного	22	6	6	10	МК 1

	аналізу. Аналіз виробництва продукції робіт і послуг					
Змістовий модуль 2. Техніко-економічний і фінансовий аналіз						
5	Аналіз виробництва продукції робіт і послуг	22	6	6	10	
6	Аналіз витрат на виробництво продукції	22	6	6	10	Тестув
7	Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці.	18	4	4	10	
8	Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	18	4	4	10	ДКР
9	Аналіз фінансового стану підприємства.	16	3	3	10	
	ВСЬОГО З КУРСУ:	180	45	45	90	Іспит

5. Тематика практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема: Суть і зміст економічного аналізу 1. Предмет і види економічного аналізу 2. Завдання, предмет, об'єкт, мета економічного аналізу 3. Принципи економічного аналізу 4. Види економічного аналізу	4
2	Тема: Поняття та метод порівнянь економічного аналізу 1. Методичні прийоми економічного аналізу 2. Елементи статистики економічного аналізу 3. Індeksi і прийоми економічного аналізу 4. Прийоми відносних різниць та кореляційні методи економічного аналізу	6
3	Тема: Поняття, типи і завдання факторного аналізу 1. Методика факторного аналізу 2. Класифікація і систематизація факторів в економічному аналізі 3. Основні типи детермінованих економічних моделей. 4. Детермінований факторний аналіз. Стохастичний аналіз. Прямий факторний аналіз. Факторний аналіз.	6
4	Тема: Зміст і поняття інформації. Інформація як важливий ресурс сучасної ринкової економіки 1. Інформаційна база та організація економічного аналізу. Аналіз виробництва продукції робіт і послуг 2. Гласність і секретність інформації. Комерційна таємниця,	6

	її межі та значення для суб'єктів господарської діяльності. 3. Значення і завдання аналізу виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг).	
5	Тема: Значення і завдання аналізу виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг). 1. Аналіз випуску продукції у натуральному виразі. 2. Аналіз випуску продукції у вартісному виразі. 3. Аналіз виконання плану з номенклатури і асортименту продукції Аналіз ритмічності виробництва. 4. Аналіз якості продукції. Аналіз реалізації продукції. 5. Аналіз маркетингової діяльності підприємства.	6
6	Тема: Аналіз ресурсів підприємства 1. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами. 2. Аналіз потреби підприємства в матеріальних ресурсах. 3. Аналіз рівня виробничих запасів. Фактори, що впливають на рівень складських запасів підприємства. 4. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів Оцінка динаміки показників матеріаломісткості продукції й матеріаловіддачі. 5. Аналіз загальних і поодиноких показників матеріаломісткості продукції, питомої матеріаломісткості, коефіцієнта виходу придатної продукції з сировини, коефіцієнта використання матеріалів. 6. Аналіз факторів зміни й виявлення резервів матеріаломісткості продукції та підвищення ефективності виробництва.	6
7	Тема: Аналіз трудових ресурсів і оплати праці. 1. Основні завдання аналізу використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці. Загальна схема аналізу. Джерела інформації. 2. Аналіз забезпеченості підприємства робочою силою і кількісного та якісного складу працівників. 3. Аналіз зміни робочої сили за категоріями, професійним та кваліфікаційним складом, їх відповідності вимогам виробництва 4. Аналіз статевовікової структури персоналу і структури персоналу за рівнем освіти. 5. Аналіз руху робочої сили та її причин. 6. Аналіз використання робочого часу. 7. Аналіз продуктивності праці. Показники та аналіз динаміки продуктивності праці. 8. Аналіз трудомісткості продукції, що випускається. 9. Аналіз використання фонду оплати праці. 10. Аналіз соціального розвитку підприємства.	4

8	<p>Тема: Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.</p> <p>1. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства</p> <p>2. Місце прибутку в системі узагальнюючих вартісних показників, його значення в оцінці та стимулюванні економічної ефективності роботи підприємства.</p> <p>3. Фактори зростання прибутку і підвищення рентабельності.</p> <p>4. Аналіз розподілу прибутку.</p> <p>5. Аналіз впливу факторів на прибуток від реалізації продукції, що базується на категорії маржинального доходу.</p> <p>6. Методика аналізу прибутку від реалізації продукції. Оцінка втрачених можливостей збільшення прибутку та їх причин.</p>	4
9	<p>Тема: Значення і задачі аналізу фінансового стану підприємства.</p> <p>1. Споживачі інформації про фінансовий стан підприємства.</p> <p>2. Аналіз майнового стану підприємства.</p> <p>3. Аналіз показників фінансової стійкості підприємства.</p> <p>4. Аналіз показників ділової активності. Аналіз системи показників оборотності оборотних активів і причин їх зміни.</p> <p>5. Аналіз показників рентабельності.</p>	3
Разом		45

6. Тематика самостійної роботи студентів

Самостійна навчальна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі студентів зі спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем ефективного функціонування підприємства та його структурних підрозділів.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і види економічного аналізу	10
2	Методичні прийоми економічного аналізу	10
3	Методика факторного аналізу	10
4	Інформаційна база та організація економічного аналізу	10
5	Тема: Аналіз виробництва продукції робіт і послуг	10
6	Аналіз ресурсозабезпечення підприємства та оцінювання ефективності використання ресурсів	10
7	Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці.	10
8	Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	10

9	Аналіз фінансового стану підприємства	10
	Разом	90

Теми рефератів:

1. Аналіз випуску продукції у натуральному і вартісному виразі.
2. Аналіз структури, номенклатури, асортименту, продукції.
3. Аналіз якості продукції.
4. Аналіз складу, структури, руху і фізичного стану основних засобів.
5. Аналіз ефективності використання основних засобів.
6. Аналіз організаційно-технічного рівня виробництва.
7. Аналіз використання виробничих потужностей і роботи обладнання.
8. Аналіз забезпеченості підприємства кадрами, кількісного і якісного складу працівників.
9. Аналіз продуктивності праці працівників.
10. Аналіз використання засобів на оплату праці.
11. Аналіз використання матеріальних ресурсів на підприємстві.
12. Аналіз витрат на виробництво і збут продукції.
13. Аналіз показників прибутку і рентабельності.
14. Аналіз прибутку від реалізації продукції.

7. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, в тому числі з використанням мультимедіа проектора та інших ТЗН; індивідуальні заняття; робота в Інтернеті; виконання індивідуальних завдань.

8. Методи контролю

В процесі вивчення дисципліни «Економічний аналіз» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- директорська контрольна робота;
- оцінювання виконання індивідуального завдання;
- залік.

Підсумковий бал (за 100 - бальної шкалою) з дисципліни «Економічний аналіз» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

5-й семестр (Іспит)

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4	Сума
Теми 1- 3 (модульна контр. роб., поточне оцінювання, тестовий контроль)	Директорська контрольна робота Теми 1 - 5	Середнє арифметичне по поточним оцінкам	Іспит	
20 %	25 %	15 %	40 %	100 %
Тиждень (5)	Тиждень (9)	Тиждень (10)	Протягом сесії	

Шкала оцінювання (переведення)

За шкалою коледжу	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	A (відмінно)
85 – 89	добре	B (дуже добре)
75 – 84		C (добре)
65 – 74	задовільно	D (задовільно)
60 – 64		E (достатньо)
35 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
1 – 34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	F

ОЦІНКА – «ВІДМІННО»

Студент повністю й впевнено знає навчальний матеріал, вільно їм володіє, легко відрізняє головне від другорядного, у підтвердження висновків наводить правильні приклади, самостійно робить необхідні висновки й узагальнення, вправи та завдання виконує швидко й вірно, дає точні та чіткі формулювання, вміє самостійно працювати, зразково виконує практичні завдання, вільно використовує одержані знання на практиці.

ОЦІНКА – «ДОБРЕ»

Студент повністю й твердо знає навчальний матеріал, може виділити головне, відповідає переконливо, вдумливо, послідовно, без додаткових запитань. Вміє працювати з книгою. Деякий час роздумує над питаннями, але вміє долати труднощі самостійно. Вміє поєднати теорію з практикою. Практичні вправи виконує з незначною допомогою викладача.

ОЦІНКА – «ЗАДОВІЛЬНО»

Студент засвоїв мінімум програмового матеріалу, виникають довгі розмірковування під час відповіді на видозмінені або ускладнені питання, інколи йому погрібні навідні запитання. У письмових роботах і під час практичних завдань допускає помилки, недостатньо добре може працювати з підручником, в основному може використовувати на практиці одержані теоретичні знання.

ОЦІНКА – «НЕЗАДОВІЛЬНО»

Студент не засвоїв основного навчального матеріалу. Відповідає лише за допомогою навідних запитань, у відповідях не може виділити головного. Відповіді помилкові. Самостійно не розбирається в навчальному матеріалі, практичні завдання виконувати не може.

9. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма з дисципліни: «Економічний аналіз»
2. Питання для підготовки до здачі заліку.
3. Питання для поточного контролю.
4. Тестові завдання.
5. Презентації.
6. Пошукові роботи студентів.
7. Завдання для проведення модульного контролю, ДКР.

10. Рекомендована література

Основна

1. Економічний аналіз: навч. посібн. за ред. Ф. Бутинця. Житомир: Рута, 2003. 680 с.
2. Економічний аналіз: навч. посіб. за ред. М. Чумаченко. К.: КНЕУ, 2003. 556 с.
3. Економічний аналіз: навчальний посібн. Є. П. Кожанова, І. П. Отенко, Т. М. Серікова та ін. 3-є вид., допрац. і доп. Х.: ВД "ІНЖЕК", 2009. 344 с.
4. Мних Є. В. Економічний аналіз: підручник для студ. вищ. навч. закладів Є.В. Мних. 2-ге вид., перероб. та доп. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 465 с.
5. Прокопенко І. Ф. Методика і методологія економічного аналізу: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закладів. К.: ЦУЛ, 2008. 429 с.
6. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посібн. 3-тє вид., випр. і доп. К.: Знання, 2007. 668 с.

Додаткова

7. Антонюк О.П. Економічний аналіз: посіб. Київ : «Ліра-К», 2016. 320 с.
8. Воронко О.С. Економічний аналіз: навч посіб. Київ.: «Ліра-К», 2016. 280 с.
9. Литвин З.Б. Економічний аналіз: навч.посіб. Тернопіль: Економічна думка, 2010. 202 с.
10. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб - 3-тє вид., випр. і доп. Київ: «Знання», 2007. 966 с.
11. Серединська В.М., Загородна О.М., Федорович Р.В. Економічний аналіз: навч.посіб. Тернопіль: Астон. 2010. 538 с.
12. Спільник І.В., Загородна О.М. Економічний аналіз: навч.-метод. комплекс дисципліни (для студентів економічних спеціальностей). Тернопіль: ТНЕУ, 2012. 432 с.
13. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз: практикум. Київ: «Ліра-К», 2016. 296 с
14. Бабець Є.К., Горлов М.І, Теорія економічного аналізу: навч. посібн. . К.: Професіонал, 2007. 379 с.
15. Шубіна С.В., Часюк В.І. Економічний аналіз: практикум . К. :Знання, 2007. 230 с.

Інформаційні ресурси

16. <http://www.finansy.ua> - економіка і фінанси: публікації, статті, огляди, аналітика тощо
17. <http://ek-lit.agava.ua> - Бібліотека економічної і ділової літератури
18. <http://www.vopresco.ua> - «Питання економіки» - всеросійський місячний журнал
19. <http://www.business.kiev.ua> - Інтернет-портал газети «Бізнес»
20. <http://econline.hl.ua> - Сайт Economics online;
21. <http://dictionary.economicus.ua> - словники.